

הלכות צום י"ז בתמוז ו"ימי בין המצרים" תשפ"ב

צום י"ז בתמוז תשפ"ב

- א. צום י"ז בתמוז חל השנה ביום א' י"ח תמוז (נדחה). הצום מתחיל עם עלות השחר, וככל תעניות ציבור אסור באכילה ובשתיה. התענית נוהגת רק ביום.
- ב. כולם חייבים לצום, למעט קטנים עד גיל בר / בת מצוה שפטורים וכן חולה שאין בו סכנה פטור מצום, ואוכל ושותה כרגיל **ללא שיעורים**, ואין לו להחמיר על עצמו.
- ג. השנה, שהצום נדחה, גם מי שיש לו מיחושים אינו חייב לצום, אע"פ שמתפקד כרגיל. מעוברות ומניקות וכן יולדת תוך 30 יום ללידתה, אינן חייבות לצום.
- ד. לאחר שהולך לישון בליל התענית אין לאכול ולשתות, גם אם מתעורר לפני עלות השחר, אלא אם כן התכוון לקום לפני עלות השחר והתנה שמעוניין לאכול.
- ה. שטיפת הפה מותרת רק כשיש צער אם לא ישטוף, וצריך לכפוף ראשו ופיו שלא יבלע. אין לצחצח שיניים בצום, כיון שלאחר הצחצוח שוטפים את הפה, ושטיפת הפה מותרת רק במקום צער.
- ו. בשחרית ומנחה מוסיפים תפילת 'עננו' בברכת 'שמע קולנו' שבתפילת לחש. בני אשכנז מוסיפים 'עננו' רק במנחה. שכח לומר 'עננו' בשומע תפילה, יאמרה באלקי נצור לפני 'יהיו לרצון'. לא אמר גם שם, אינו חוזר. בחזרת התפילה מוסיף שליח הציבור ברכת 'עננו' לאחר ברכת גואל ישראל.
- ז. קוראים בתורה בפרשת כי תשא, "ויחל משה". האשכנזים קוראים הפטרה בתפילת מנחה, בישעיהו פרק נ"ה, "דרשו ה' בהמצאו".

דיני שלושת השבועות

- א. שלושת השבועות, שבין י"ז תמוז לתשעה באב, נקראים "ימי בין-המצרים", על-פי הפסוק במגילת איכה: "כל רודפיה השיגוה בין המצרים". בימים אלה נוהגים מנהגי אבלות, וככל שמתקרבים לתשעה באב, ביטויי האבל הולכים ומחמירים.
- ב. קניית דירה מותרת בימי בין המצרים עד ראש חודש אב, וכן קניית רכב מותרת עד ראש חודש אב.
- ג. אשכנזים נוהגים לא להסתפר מיז' בתמוז. לבני ספרד ישנם מנהגים שנוהגים שלא להסתפר מיז' בתמוז, וישנם הנוהגים מר"ח אב, או משבוע שחל בו תשעה באב.
- ד. לכל הדעות והמנהגים, מותר לקצר את השפם אם הוא מעכב את האכילה.

דיני ברכת שהחיינו בשלושת השבועות

- א. טוב להיזהר בימי בין המצרים מלברך ברכת שהחיינו על פרי או מלבוש חדש, ולפיכך לא יאכל פרי חדש, וכן לא ילבש בגד חדש בימים אלו. בשבת מותר לברך ברכת שהחיינו, האר"י ז"ל מחמיר בזה. בגדים שאינם חשובים, שאין מברכים עליהם שהחיינו מותר לקנותם ולחדשם משבעה עשר בתמוז עד ראש חודש אב.
- ב. פרי חדש שלא ימצא אחר תשעה באב ואינו יכול לשמור את הפרי עד שבת מפני שיתקלקל, מותר לברך שהחיינו ולאכלו אפילו ביום חול.
- ג. חולה מותר לו לאכול פירות חדשים, אך לא יברך עליהם שהחיינו.
- ד. אף אישה מעוברת מותרת לאכול פרי חדש, אך לא תברך עליו שהחיינו.

יהי רצון שיקויים בנו בקרוב הפסוק "צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמעדים טובים"
(זכריה ח ט).

למענה, (גם בוואטסאפ)

הרב חגי ולסקי

052-9453811